

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Prawo wyznaniowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Law on Religion
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki prawne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Marta Ordon
---	----------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	45	IV	5
konwersatorium			
ćwiczenia	45	IV	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
praktyki			
inne			

Wymagania wstępne	Posiadanie podstawowej wiedzy na temat systemu prawa polskiego, która przekazywana jest studentom w trakcie pierwszego i drugiego roku studiów kanonistycznych m.in. w ramach przedmiotów Prawoznawstwo i Wybrane zagadnienia z prawa polskiego.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawa wyznaniowego i przepisami obowiązującymi w zakresie tego prawa; wyjaśnienie specyfiki prawa wyznaniowego oraz zasad dotyczących tworzenia prawa wyznaniowego; zapoznanie studentów z zakresem podmiotowym i przedmiotowym prawa wyznaniowego;
Wyrobienie umiejętności w zakresie: posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa wyznaniowego; poznania i zrozumienia roli prawa wyznaniowego; zrozumienia specyfiki związku wyznaniowego jako podmiotu prawa; wyrobienie umiejętności w zakresie korzystania z różnych źródeł prawa i innych dokumentów; interpretacji przepisów prawnych i innych dokumentów; wyrobienie umiejętności samodzielnego rozwiązywania prostych problemów prawnych; wyrobienie umiejętności posługiwania się w mowie i piśmie terminologią z zakresu prawa wyznaniowego, używania tej terminologii w sposób spójny i zrozumiały;
Wyrobienie umiejętności odpowiedniej i rzeczowej oceny działań poszczególnych podmiotów z perspektywy realizacji wolności sumienia i religii; wyrobienie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej; wyrobienie umiejętności rzetelnego i odpowiedzialnego oceniania problemów wynikających z realizacji prawa do wolności sumienia i religii.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Posługuje się terminologią używaną w prawie wyznaniowym, rozumie jej źródła i zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach.	K2A_W01
W_02	Objaśnia charakter prawa wyznaniowego, jego historyczne uwarunkowania, miejsce w systemie nauk i relacje do innych nauk.	K2A_W02
W_03	Nazywa i objaśnia modele relacji Kościoła do państwa i świeckich systemów prawnych. Rozróżnia cechy państw zaliczanych do poszczególnych modeli.	K2A_W08
W_04	Wymienia i charakteryzuje uprawnienia wynikające z wolności religijnej w wymiarze indywidualnym i wspólnotowym. Omawia genezę i atrybuty podmiotowości prawnomiędzynarodowej Stolicy Apostolskiej, Państwa Miasta Watykańskiego i Zakonu Maltańskiego. Opisuje podstawy prawa konkordatowego, specyfikę i rolę konkordatów jako umów międzynarodowych oraz uregulowania wpisane do polskich konkordatów.	K2A_W12
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Wskazuje i w pogłębiony sposób objaśnia źródła prawa wyznaniowego oraz ich wzajemne relacje.	K2A_U01
U_02	Posługuje się ujęciami teoretycznymi i aplikuje posiadane umiejętności w rozstrzygnięciach praktycznych określonych problemów prawnych w prawa wyznaniowego.	K2A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Uzasadnia pozycję i znaczenie prawa wyznaniowego w funkcjonowaniu społeczności Kościoła, jego rolę w zachowywaniu porządku tej społeczności w wymiarze doczesnym.	K2A_K03
K_02	Odpowiada za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, buduje taką postawę w środowisku specjalistów i osób obserwujących jego pracę.	K2A_K06
K_03	Wykazuje świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa Kościoła we wszystkich jego wymiarach.	K2A_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zagadnienia wprowadzające: pojęcie prawa wyznaniowego i jego miejsce w systemie prawa polskiego, pojęcie związku wyznaniowego, unormowania państwowe a prawo wewnętrzne związków wyznaniowych;
Wolność religijna oraz stosunki państwo-Kościół w dokumentach Soboru Watykańskiego II;
Systemy relacji państwo-Kościół w ujęciu historycznym, państwa wyznaniowe a państwa świeckie – cechy, przykłady;
Historia relacji państwo-Kościół w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem regulacji wyznaniowych przyjętych w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;

Stosunek Unii Europejskiej do religii i kościołów;
 System źródeł prawa wyznaniowego Rzeczypospolitej Polskiej;
 Konstytucyjne gwarancje wolności sumienia i religii, szczegółowe uprawnienia wynikające z wolności sumienia i religii, zakaz dyskryminacji ze względu na wyznanie, środki ochrony wolności sumienia i religii;
 Naczelne zasady instytucjonalnych relacji między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w Polsce;
 Podmiotowość prawnomiędzynarodowa Stolicy Apostolskiej i Państwa Miasta Watykańskiego, specyfika konkordatu jako umowy międzynarodowej;
 Osobowość cywilnoprawna jednostek organizacyjnych Kościoła katolickiego oraz innych związków wyznaniowych;
 Funkcje publiczne związków wyznaniowych (w tym: wyznaniowa forma zawarcia małżeństwa cywilnego, nauczanie religii w publicznych przedszkolach i szkołach, szkolnictwo wyznaniowe, cmentarze wyznaniowe);
 Działalność własna związków wyznaniowych (w tym: kult publiczny, prawne ramy funkcjonowania duszpasterstw specjalnych, ochrona danych osobowych w działalności związków wyznaniowych);
 Administracja wyznaniowa (struktura, zadania, w tym: rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych), komisje państwowo-kościelne;
 Finansowanie kościołów i innych związków wyznaniowych (w tym: ofiary składane przez wiernych na rzecz związków wyznaniowych – zagadnienia prawne, Fundusz Kościelny, modele finansowania związków wyznaniowych w Polsce i innych państwach europejskich);
 Zwolnienia podatkowe i celne kościelnych osób prawnych, regulacja spraw majątkowych kościelnych osób prawnych, fundacje kościelne;
 Status prawny osób duchownych: zagadnienia ogólne, duchowny jako świadek, prawna ochrona tajemnicy spowiedzi, opodatkowanie przychodów osób duchownych, ubezpieczenia społeczne osób duchownych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
W_02	Wykład konwencjonalny Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
W_03	Wykład konwencjonalny Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
W_04	Wykład konwencjonalny Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Kolokwium / Test /	Uzupełnione i ocenione

	Dyskusja Studium przypadku (case study)	Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
U_02	Analiza tekstu Dyskusja Studium przypadku (case study)	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja Praca w grupach w różnych rolach	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
K_02	Dyskusja Praca w grupach w różnych rolach	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół
K_03	Dyskusja Praca w grupach w różnych rolach	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Egzamin / Zaliczenie ustne	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi

Kryterium oceny jest posiadanie wiedzy objętej tematyką przedmiotu. Ocena numeryczna w skali ocen od 2 do 5.

Ocena niedostateczna (2):

Brak podstawowej wiedzy, brak umiejętności i kompetencji społecznych wytyczonych przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena dostateczna (3):

Minimalna wiedza, minimalne umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena dobra (4):

Zadawalająca wiedza, zadawalające umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena bardzo dobra (5):

Gruntowna i pogłębiona wiedza, nabyte w znaczącym stopniu umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu opisane są na stronie internetowej Katedry Prawa Wyznaniowego (www.kul.pl/wyznanie) – zakładka „Informacje dla studentów”.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	90
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	50

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
A. Mezglewski, H. Misztal, P. Stanisławski, <i>Prawo wyznaniowe</i> , wydanie 3, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011
Literatura uzupełniająca
J. Krukowski, <i>Polskie prawo wyznaniowe</i> , Warszawa 2007; M. Pietrzak, <i>Prawo wyznaniowe</i> , Warszawa 2013; H. Misztal, <i>Historia relacji państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce</i> , w: <i>Prawo wyznaniowe</i> , red. H. Misztal, P. Stanisławski, wyd. 2, Lublin-Sandomierz 2003, s. 75-172; J. Krukowski, <i>Kościół i państwo. Podstawy relacji prawnych</i> , Lublin 2000; H. Misztal, P. Stanisławski, <i>Wolność wyznania a symbole religijne w życiu publicznym „państwa świeckiego”</i> , „Annales Canonici” 2010, t. 6, s. 37-54; <i>Polskie prawo wyznaniowe. Wybór źródeł</i> , oprac. M. Poniąkowski, P. Sobczyk, Lublin 2012; <i>Polskie prawo wyznaniowe. Wybór orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego</i> , oprac. P. Sobczyk, M. Poniąkowski, Lublin 2016; M. Hucal, <i>Wolność sumienia i wyznania w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> , Warszawa 2012; <i>Finansowanie Kościołów i innych związków wyznaniowych</i> , red. P. Sobczyk, K. Warchałowski, Warszawa 2013; <i>Sprzeciw sumienia w praktyce medycznej – aspekty etyczne i prawne</i> , red. P. Stanisławski, J. Pawlikowski, M. Ordon, Lublin 2014.